

Karl Ove Knausgård. Mynd: EPA/RAFAL GUZ

Knausgård hartar norska grammleikan í Arktis

Jógvan Hugo Gardar

24.05.2015 - 13:14

Oljan.fo

Kendasti núlivandi norski rithøvundurin, Karl Ove Knausgård, ið serliga er kendur fyri sína lívssøgu *Min Kamp* er í øðini inn á almennu Noreg og norsku politikkararnar, sum hann kallar fyri bæði nærsýntar og býttar, í samband við ætlaninar um at leita eftir olju í Arktis. Í lètuni arbeiða mótstøðubólkar við at reisa sak móti stjórnini fyri at faa steðga ætlanunum, tí hesar seta komandi ættarlið í váða fyri vevurlagsbroytingunum.

Noreg hevur longu sett í gongd oljuleiting, og í ávísan mun er longu olju- og gassframleiðsla í Barentshavinum. Somuleiðis er stór framleiðsla longur eysturi, norðanfyri Russland. Tað sum nú er spurningurin, er um hvussu langt norður farast skal í leitingini. Higartil hevur verið semja um at oljuleiting ikki skal vera norðanfyri sokallaða ískantin. Í vetur kom borgarliga norska stjórnin við eini nýtulking av hvar ískanturin er, og hetta hevur fingið blóð í kók hjá teimum sum eru ímóti at borsast skal eftir olju og gassi í íshavinum norður móti Norðpólinum.

Grammleikin stýrir

Í samræðu við The Guardian sigur Karl Ove Knausgård, at hetta sum Noreg, sum eitt av heimsins ríkastu londum ger, er ein vanærilig skomm

- Hetta handlar bara um grammleika eftir meir, og er ein vanærilig skomm, sigur Knausgård.

the Guardian hitti Knausgård á bókamessuni í Edinburgh í Skottlandi, har hann segði við tey sum vóru komin at lurta eftir honum.

- Umhvørvi er tann týðningarmiklsti spurningurin í okkara tíð, og eg kendi máttloysi tá eg sá hvat sum umhvørvisoyðilegging ger, og eg valdi at venda mær burtur, og royndi at hugsa um okkurt annað. Men tá talan er um oljuleitingina í Arktis, so er støðan ein heilt onnur hjá mær, segvi Karl Ove Knausgård.

Hann er uppvaksin í sunnara parti av Noregi, men búði eina tíð í Norður-Noregi, áðrenn hann flutti til Svøríkis, har hann býr í dag.

- Arktis er eitt av fáum plássum her á jørðini sum framvegis ikki er útnyttað, og hetta er eitt sera viðkvæmt øki, og eg hevði satt at siga ikki rokna við at ein norsk stjórn skuldi gera nakav slíkt. Við noyðast at fáa tey til at steðga, og vit hava enn móguleikan. Hetta nærsýni og hesin býttleikin ger at eg bara havi hug at gráta, segði Knausgård.

Brúka grundlógina í stríðnum

Fleiri enn 200 persónar í norska almenna rúminum, alt frá sakførarum til mentanarpersónar og umhvørvisfelagsskapir hava skriva undir eitt bræv, ið er fyrsta átakið í eini roynd at skapa fólkaligan stuðul til atreisa eitt rættarmál, fyri at steðga ætlanunum í Arktis. Átakið, sum ein sakførari hevur sett í gongd, hevur sum mál at trýsta norsku stjórnina til at fylgja eini nýggjari grein í norsku grunnlógini, sum sigur at myndugleikarnir skulu tryggja at tilfeingið verður umsitið í einum langum sjónarringið. tað merkir millum annað at hugsast skal um komandi ættarlið.

Tað sum hevur fingið Knausgård og aðrar norðmenn at ressast við er ein avgerð hjá norsku stjórnini, ið bleiv almannakunngjörd í januar í ár. Stjórnin ynskir at Noreg á fyrsta sinni farnu 20 árinum skal lata upp heilt nýggj økir fyri oljuleiting. Og talan er um at leita í einum øki sum er norðanfyrir verandi leitiøkir í Barentshavinum. Tað er í hesum sambandinum at norska stjórnin av sínum eintingum hevur valt at tulka hvar ískanturin er av nýggjum.

Men er áhugi fyri at fara at leita eftir gassi og olju í hesum økinum, nú oljuprísurin er so lágur. Ja, siga greinarar og eygleiðarar. Talan er um eitt sera spenandi øki, tí mett verður at 13 prosent av oljuni sum ikki er funnin á jørvi og 30 prosent av gassinum, tað finna tey her. Talan er ikki um at nakar skal fara at bora í økinum tey fyrstu nógvu árinum, men roknað verður við at oljufeløgini eru sera áhugaði í at tryggja sær leitiloyvir í hesum økinum, so tey standa klár tá prísur og marknavurin annars hevur brúk fyri hesu orkuni.

Hvar gongur markið?

Tað er ikki bara í Noregi at rumbul er um oljuleiting í Arktis. Bæði í Hollandi og í USA

arbeiða fólk við rættarmálum fyri at tryggja at myndugleikarnir ikki taka avgerðir sum koma at oyðileggja fyri komandi ættarlið.

Knausgård er ikki einasti kendi norski rithøvundurin sum hevur skrivað undir mótmæli. Eisini Åsne Seierstad hevur skrivað undir.

- Hvar gongur markið, um tað ikki er Arktis, spyr hon, og vísir á at búskaparpolitikkurin er so mikið stutttonktur at hann velur at stóla uppá yvirskot frá teimum økjunum sum longu eru harðast rakt av veðurlagsbroytingunum.